Ўзбекистон овози

Кундалик ижтимоий-сиёсий рўзнома

РЎЗНОМА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 204 (21. 071) 1991 йил 19 октябрь, шанба ● Йилига 256 марта чиқади. ● Баҳоси 8 тийин.

ҲОСИЛНИНГ ҲАР МИСҚОЛИ ЗАР

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республикамиз вилоятларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоиз ҳисобида)

биринчи устун — вилоятлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

БУХОРО	1,11	103,77	0,82	80,45
ФАРҒОНА	1,50	100,02	0,91	91,77
Қашқадарё	1,74	96,42	1,87	105,38
Жиззах	1,79	91,70	2,09	112,37
Сирдарё	1,52	91,63	1,51	103,24
Сурхондарё	2,11	88,63	1,87	97,18
Наманган	2,54	87,60	2,06	96,15
Андижон	2,05	85,41	2,09	92,99
Тошкент	2,10	82,97	2,19	91,97
Самарқанд	2,37	78,01	2,69	84,47
Хоразм	1,33	65,83	0,98	37,93
Қорақалпоғистон республикаси	1,45	63,43	1,24	62,45
Республика бўйича:	1,79	87,46	1,74	90,85

Шу жумладан ингичка толали пахта

Сурхондарё	2,24	88,37
Қашқадарё	2,65	86,72
Бухоро	2,36	77,87
Наманган	2,08	71,18
Андижон	0,54	29,43
Республика бўйича:	2,32	86,76

Беруний районидаги «Правда» жамоа хўжалигида илғор пудратчилар кўпайиб бормоқда. Рўзигул Раҳимбоева бошлиқ бригада пудратчиси Муқаддас Рўзимова меҳнат беллашувида пешқадамлик қиляпти.

У оиласи билан кунига 340—400 килограммдан «оқ олтин» териб топширмоқда.

СУРАТДА: Муқаддас Рўзимова.

Ж. ҚОЗОҚОВ олган сурат.

ДОВОН ОШГАНЛАР

● ЗАДАРЁ РАЙОНИ пахтакорлари маррага етишди. Давлатга 52 минг тонна хом ашё етказиб берилди. Миришкорлар ялпи хирмонни 56 минг тоннага етказишга аҳд қилишди.

● ЧОРТОҚ ва НОРИН РАЙОНЛАРИ деҳқонлари 10 минг ва 27 минг тоннадан зиёд пахта топшириб, юзлари ёруғ бўлди. Бу районларда ҳар гектар ердан 31 ва 32 центнердан хирмон кўтаришга эришилди.

А. МАДАТОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

● КОСОН РАЙОНИ деҳқонлари йиллик пахта тайёрлаш режасини ошириб бажардилар. Қабул пунктларига 53 минг 300 тонна ўрнига 54 минг тоннадан зиёд юқори сифатли пахта топширилди. Косонликлар бу йил ялпи хирмонни 60 минг тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

«Ўзбекистон овози» мухбири.

● МИРЗАЧЎЛ РАЙОНИ деҳқонлари давлатга 45,5 минг тонна пахта топширган бўлсалар ҳам ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, режага қўшимча яна камида минг тонна пахта йиғиштириб олишга қарор қилдилар.

● АРНАСОЙ РАЙОНИ меҳнатчилари ҳам муваффақиятга эришдилар. Эл хирмонига 46 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди, йиллик режа бажарилди. Йиғиштириб олинган ҳосилнинг 46 минг тоннага яқини ёки 99,6 фоизи машиналар ёрдамида йиғиштириб олингани таҳсинга сазовордир. Улар ялпи хирмонни 49 минг тоннага етказишга аҳд қилишди.

Б. САТТОРОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

45 ЦЕНТНЕРДАН

ЧИНОЗ районидаги «Москва» жамоа хўжалиги ҳар гектар майдондан 29,5 центнердан хирмон кўтариб, режани бажарди. Ҳосилнинг 80 фоизга яқини машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди.

Миришкорлар ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерга етказишни мўлжалламоқдалар. Ҳар гектар ердан 40—41 центнердан хирмон кўтаришга эришган Х. Бўрибоев, Ҳ. Расулов, Н. Мусаев, А. Дўсимбетов бошлиқ бригадалар заршунослари ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун астойдил меҳнат қилаётирлар.

Т. УНАБОЕВ.

МОСКВАДА СУҲБАТ

Москва, 18 октябрь. (ЎзТАГ). Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов бугун Франция Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Б. Дюфурк билан унинг илтимосига биноан учрашди.

Қизғин ва эътиқодли суҳбат чоғида иккала томонни қизиқтираётган жуда кўп масалалар юзасидан амалий равишда фикрлашиб олинди. Тошкентда иқтисодий, илмий ва маданий айирбош қилиш соҳасида илгари эришилган битимларга мувофиқ мустақил Ўзбекистон билан Франция ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг ҳолати, шунингдек бу ҳамкорликни янада чуқурлаштириш истиқболлари муҳокама қилинди.

Томонлар бўлиб ўтган учрашувдан мамнун бўлганликларини айтдилар.

Эшитмадим, деманглар

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

ИЖОДИЙ ҲИСОБОТ

● **Тошкентдаги Алишер Навоий номидаги Академик Катта театрда Ўзбекистон ёзувчилари уюшмасининг X қурултойи иш бошлади.**

Қурултой кун тартибига «Ўзбекистон адабиёти 1986—1990 йилларда» маърузаси, шунингдек, Уюшма тафтиш комиссиясининг ҳисоботи. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Низоми ҳақида ахборот. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раҳбар органларига сайлов ва СССР Ёзувчиларининг Бутуниттифоқ қурултойига вакиллар сайлаш масалалари киритилган. Делегатлар маъруза, ҳисобот ва ахборотни муҳокама қилишга киришдилар.

Қурултой ишида Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари Э. Самандаров ва Республика Президентининг маслаҳатчиси Б. Назаров иштирок этмоқда.

«ГАЗ ДЕ ФРАНС», «АКТИМ» ВА «НОРГАЗ»

● **Республикамиз пойтахтида газ саноатига доир халқаро анжуман бошланди.**

Унда Франциянинг «Газ де Франс» фирмаси ва «Актим» деб аталган техника, саноат соҳасида ва иқтисодий ҳамкорлик агентлиги, «Норгаз» Совет-Франция қўшма фирмаси, шунингдек СССР Давлат стандарти ва Ўзбекистон Давлат стандарти вакиллари, Ўзбекистон ва Қозоғистон газчилари қатнашмоқдалар.

— Тошкентдаги анжумандан олдин худди шундай симпозиумлар Москва ва Киевда бўлиб ўтди, —деди «Газ де Франс» фирмасининг директори Жак Котто. — Унинг мақсади — Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги ҳамкасбларни фирмамиз ва бир қанча бошқа француз фирмаларининг газ саноати соҳасидаги технология янгиликлари билан таништиришдан иборат.

●

лаев қурултойда нутқ сўзлади.

МАМЛАКАТИМИЗДА

ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР УЧУН

● **Туркманистон Президенти С. Ниёзов республика Президент Кенгашининг мажлисида сўзга чиқди.** У хўжалик алоқалари ва иқтисодий алоқаларнинг узилиши кучайиб кетмаслиги учун Иттифоқ иқтисодий ҳамжамияти ва бизнинг унда иштирок этишимиз зарур, деб таъкидлади.

Президентнинг айтишича, бу республика яқин орада эълон қилмоқчи бўлаётган мустақиллик қоидаларига зид эмас.

ДОЛЗАРБ МАСАЛА

● **Москвада меҳнат жамоалари республикалараро иттифоқи иккинчи съезди кун тартибига муҳим масалалар киритилган.**

Делегатларнинг нутқларида меҳнат жамоаларининг ҳуқуқлари масалаларига зўр урғу берилди.

Мамлакат Халқ хўжалигини оператив бошқариш комитетининг раҳбари И. Си-

ЁНҒИНДАН КЕЙИН

● **Чернобиль атом электр станциясида содир бўлган ёнғиндан кейин тиклаш ишлари олиб борилмоқда.**

Атом станциясининг учинчи ва тўртинчи турбогенераторлари текширилаётир, ёнғиндан зарарланган машина зали тозаланаётир.

Станциядаги радиация ҳолати ўзгаргани йўқ ва ёнғиндан олдинги даражада турибди. Бу ерда ёнғин тафсилотларини текширувчи ҳукумат комиссияси ишламоқда.

ХОРИЖДА

СЎНГГИ БОСҚИЧ

● **Оқ уй матбуот котиби Ф. Фицуотер сўзга чиқиб, Яқин Шарққа бағишлаб ўтказилган сулҳ конференцияси ҳақида фикрлар билдирди.** У конференциянинг очилиш маросимида СССР Президенти Михаил Горбачев ва АҚШ Президенти Жорж Буш қатнашишлари мумкин, деди. Конференция 29 октябрь куни Швейцариянинг Лозанна шаҳрида очилиш эҳтимоли бор.

АМАЛИЙ ТАШРИФ

● **СССР ташқи ишлар вазири Б. Д. Панкиннинг Исроилга амалий ташрифи давом этмоқда.** Исроил ташқи ишлар вазири Д. Левий билан музокаралар ўтказилди.

СССР билан Исроил ўртасидаги икки томонлама алоқаларнинг ҳолати, шу жумладан тўла ҳажмда дипломатия муносабатларини тиклаш масалалари кўриб чиқилди.

●

«Ўзбекистон овози», ТАСС, ЎзТАГ ва рўзномамиз жамоатчи мухбирлари хабар берадилар

ИШ ЖОЙЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

САМАРҚАНДДА ИЛК БОР БЎШ ИШ ЖОЙЛАРИ КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛДИ. ЯРИМ КУН ИЧИДА БИР ЙЎЛА 414 КИШИ БЕКОРЧИЛИК ТОВОНИДАН ВОЗ КЕЧДИ.

Вилоятда шу йилнинг биринчи олти ойи мобайнида 41,7 минг нафар ишсиз ижтимоий ҳимояга олинганди. Уларнинг ҳар бири ойига 60 сўмдан товон пули билан таъминланмоқда. Бироқ, бу пулнинг юки кундан кун енгиллашиб бораяпти. Демак, бекорларга иш топиб бериш, уларни ўз ҳаққи — ҳалол маош билан таъминлаш ягона йўл ҳисобланади. Вилоятда бу борада анчагина ишлар қилиняпти. Кейинги бир ярим-икки йилнинг ўзида 1181 ширкат, 230 та кичик корхона, 12 та уюшма ва 4 та қўшма корхона иш бошлади. Уларда 24 минг киши хизмат қилмоқда. 21 та шаҳар ва район маҳаллий саноат комбинатларида эса 2803 киши ишга жалб этилди. Лекин шу йилнинг 20 октябридаги ҳисоб-китобларга қараганда эса, вилоятдаги ҳақиқий ишсизлар сони 22 минг кишидан кам эмас.

Бинобарин, ҳалибери бу муаммонинг юки енгиллашмайди чоғи. Халқ депутатлари вилоят кенгаши ижроия комитетининг меҳнат ва ижтимоий масалалар бошқармаси ходимлари бу ташвишни енгиллатиш учун бир қатор амалий тадбирларни кўрмоқдалар. Бўш иш жойлари кўргазмаси ана шундай саъйи-ҳаракатлар самарасидир.

— Жамоамиз бу тадбирни ўтказишга тайёргарлик жараёнида жуда кўп куч-ғайрат сарфлади, анча машаққатларга дуч келинди, — дейди бошқарма бошлиғи Фарида Зиёмуҳамедова. — Ҳолва деган билан оғиз чучимас экан. Чунки, фалон куни кўргазмага келинг, иш берамиз, дейиш бу одатдаги йўқ нарсадан бир талай ғавғони орттириб олиш, асаббузарликдан бошқа нарса эмас. Шу боис ҳам биз аввало ўша бўш ўринларнинг пухта ҳисоб-китобини чиқардик. Вилоят бўйича 3,5 мингдан зиёд иш жойи топдик. Шундан кейингина мазкур кўргазмани ўтказишга киришдик. Эҳтимол, бу ишда тажрибамиз бироз камдир. Аммо унинг ижобий самара берганидан кўз юмолмаймиз. Чунки ярим кун ичида 414 кишининг қўлига меҳнат дафтарчаси тутқаздик...

Дарҳақиқат, кўплар корхона, хўжалик, идоралар эшигига бош суқавериб: «Иш йўқ!» деган жавобдан безиллаб қолишганди. Бу тадбир эса лаёқатли, куч-қувватли шижоати бор одамларга жуда қўл келди. Мисол учун, ургутлик Зиёдулла Шарипов икки ойдан буён ўзига муносиб иш топа олмай овора-сарсон эди. Шу боис у Самарқанддаги кўргазмага ташриф буюрди. Муҳими шундаки, у жуда ўзига лойиқ иш топди. Зиёдулла «Меҳнат» уюшмасига бош бухгалтер (!) қилиб ишга олинди.

Булунғур районидан келиб Самарқанд устки кийим-кечаклар тайёрлаш фабрикасига тикувчи бўлиб ишга кирган Зулфия Сафарова, Самарқанд шойи ишлаб чиқариш бирлашмасига тўқувчиликка ўтган Қуйсин Шодиёрова, Назира Бўтаевалар ҳам ана шундай ўзларига мос ишга эга бўлиб миннатдорчилик сўзларини билдиришди.

Дарвоқе, ушбу кўргазмага Россиянинг Тверь ва Саратов вилоятларидан ишчи кучи ахтараётган меҳнат жамоалари вакиллари ҳам ташриф буюришганди. Улар ҳам қуруқ қайтмадилар. 59 киши (асосан рус тилида сўзлашувчилар) меҳмонлар билан тил топишиб, Россияга йўл олдилар.

Ҳа, дунё беҳисоб эмас. 414 киши апрель ойидан буён ишсиз сифатида 148 минг сўм товон пули олганди. Демак, биргина ана шу тадбир энди ойига 24 минг 840 сўм маблағни тежаб қолиш имконини берадиган бўлди. Бунинг устига шунча одам фойдали меҳнатга тортилди. Хуллас, вилоят меҳнат ва ижтимоий масалалар бошқармаси ходимлари ушбу тадбирни янада такомиллаштириш устида бош қотирмоқдалар.

Х. НУРУЛЛАЕВ,
«Ўзбекистон овози»нинг жамоатчи мухбири.

• Диққат: янгилик

Шу сонга хабар

ҲАМКОРЛИК

Олтой ўлкасининг Ўзбекистонга келган делегацияси ва Тошкент вилояти раҳбарлари муддаолар протоколини имзоладилар. Икки минтақа ўртасидаги иқтисодий алоқалар шу ҳужжат билан мустаҳкамланди, ўзаро манфаатдорликка асосланган ҳамкорликнинг янги босқичлари кўзда тутилди.

Сўнгги вақтда мамлакатдаги иқтисодий қийинчиликлар ўзаро алоқаларнинг узилишига олиб келди. Ўзбекистонга Олтой тракторлари ва уларга эҳтиёт қисмлар етказиб бериш юзасидан олдин тузилган шартномалар бажарилмай қолди. Ҳозирги учрашув чоғида олтойликлар ана шу тракторлар ва уларга эҳтиёт қисмларни бир ой ичида Тошкентга жўнатишни бошлаш мажбуриятини олдилар.

Бундан ташқари келгуси йилда Тошкент вилояти Олтой ўлкасидан автомашиналар, 15 минг тонна гўшт ва 3 мингта от олади. Отларнинг дастлабки туркуми ҳозирнинг ўзидаёқ самолётларда келтирилди. Ўз навбатида Тошкент хўжаликлари олтойликларга 10 минг тонна пахта толаси, кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, турли халқ истеъмоли моллари етказиб бериш ниятидадирлар.

(ЎзТАГ).

МАРРА—ЧЕГАРА ЭМАС

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»ГА ЁЗИЛДИНГИЗМИ?

Пахтакорларимизнинг елкасига шамол тегадиган, косаси оқарадиган кунлар келди. Республикамиз Президентининг белгиланган топшириққа нисбатан тайёрланган пахтанинг 5 фоизини ҳамда режадагидан ташқари ҳосилнинг ҳаммасини хўжаликлар ихтиёрига бериш ҳақидаги Фармони қувончимизга-қувонч қўшди. Натижада мўлжалдаги 6900 тонна ўрнига 6952 тонна биринчи навли пахта топшириб, йиллик пахта тайёрлаш режасини бажардик. Шунинг 5600 тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

Биз ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, механизаторларга терган ҳар тонна пахтаси учун 40 сўмдан ҳақ тўладик. Далаларда 60 та терим агрегати юксак унум билан ишлатилмоқда. Мавсумда агрегатлардан 120—150 тоннадан пахта терган Рўзи Набиров, Давлат Чўлиев, Норбой Шодмонов, Жўра Ҳазратқулов каби дала гвардиячиларининг ҳар бири яқинда 5800 — 6 минг сўмдан иш ҳақи олдилар.

Ибодилла Қурбонов бошлиқ учинчи бўлим режадаги 1570 тонна ўрнига 1900 тонна пахта териб олди. Шунингдек, Эргаш Носиров бошлиқ биринчи, Мавлонберди Оллобердиев бошлиқ иккинчи бўлимлар 1400—1500 тоннадан пахта топшириш билан хирмонга барака киритдилар. Холмат Абдиев, Гулчеҳра Мўминова, Жўра Рўзиев бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 39—41 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, зафар қучдилар. Чевар теримчилардан Муҳаббат Чориева, Муйиба Мирзаева, Қурбоной Абдиева сингари ўнлаб, юзлаб чаққон қўллардан ҳар бирининг терган пахтаси 6,5—7 тоннадан ошиб кетди.

Дастлабки марра—чегара эмас. Мўлжалимиз саккиз минг тонна. Бу миллион-миллион сўм даромад дегани. Хўжалигимиз райондагина эмас, балки вилоятда ҳам иқтисодий бақувват давлат хўжаликларидан биридир. **Шунинг учун ҳам илғор бригадалар, механизатор ва теримчилар, меҳнат фахрийларидан 200 кишини куни-кеча фақат хўжалик ҳисобидан севимли рўзномамиз «Ўзбекистон овози»га бепул обуна қилдик.**

Агар биз саккиз минг тонналик маррага эришсак, йиллик режа 115 фоизга адо этилади. Бу режадан ташқари бир минг юз тонна ёки 15 фоиз кўп пахта дегани. Пахтани энди ўзимиз ички бозоргами, ташқи бозоргами сотаверамиз. Лекин ташқи бозорга сотиб валюта ҳисобига енгил машина сотиб олмоқчи ёки видеомагнитофон, телевизор сотиб олмоқчи эмасмиз. Булар билан иш битмайди. Халқимизнинг эгнини бут, қорнини тўқ қилиш учун бизга майда корхоналар керак. Иқтисодни бақувватлаштириб, ҳудудимиздаги Жейнов пахта тозалаш заводини сотиб олмоқчимиз. Унинг ёнида ип-йигирув, мато-тўқув фабрикалари қурамиз. Бу ишларимизни амалга оширишга мустақил жумҳуриятимизнинг мустақил отахон рўзномаси — «Ўзбекистон овози» бизга мададкор бўлади, деб ўйлаймиз.

Муродилла САИДОВ,
Усмон Юсупов районидаги Ульянов номли давлат хўжалиги директори, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати.

Обуна баҳоси:

бир йилга — 25 сўм 68 тийин;
ярим йилга — 12 сўм 84 тийин;
уч ойга — 6 сўм 42 тийин.
Нашр кўрсаткичи — 64583

Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг Дастури ва Низоми лойиҳалари—умумхалқ муҳокамасида

КАФИЛЛИК ВА МАСЪУЛИЯТ

Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг район ва бошланғич ташкилотларида таъсис қурултойига тайёргарлик ишлари қизғин кетмоқда. Ульянов районида партия аъзоларини рўйхатга олиш ва янгидан аъзолар қабул қилиш билан боғлиқ ташкилий ишлар уюшқоқлик билан амалга ошяпти. Биз яқинда шу район партия ходимлари, фахрийлари, турли лавозимдаги кишилар билан учрашиб, уларнинг Дастур ва Низом лойиҳаларига доир фикрларини олдик.

А. ИБРОҲИМОВ, Ульянов район партия ташкилоти назорат комиссиясининг раиси: — Низом лойиҳасида Халқ-Демократик партиясининг янгилиги ва ҳали у партия аъзолари кўригидан ўтмаганлиги учун ҳар иккала ҳужжатда бирмунча нуқсонлар борлиги сезилиб турибди. Низом лойиҳасининг 4-моддасида «Партия аъзолигига қабул, унга кирувчининг аризасига биноан якка тартибда амалга оширилади. Партияга қабул қилиш тўғрисидаги қарор бошланғич партия ташкилотининг йиғилишида қабул қилинади ва йиғилишда ҳозир бўлган партия аъзоларининг камида учдан икки қисми уни ёқлаб овоз берган тақдирда ҳақиқий ва узил-кесил деб ҳисобланади» дейилган. Тўғри, бу билан лойиҳада бошланғич партия ташкилотининг ҳуқуқи мустаҳкамланган. Аммо ана **шу моддада аниқлик йўқлиги ўз навбатида партия сафига қабулда қийинчилик туғдириши мумкин.** Чунки партия сафига кирувчи шахсни қанча вақтдан бери ишдаги ўртоқлари танийди, унга ишонишадими, камчиликларини билишадими, унга нисбатан масъулиятни сезишадими, бу ҳақда аниқлик йўқ. Айниқса **камсонли бошланғич ташкилотларда бир ариза билан тўғридан-тўғри партияга қабул қилиниш масъулиятсиз кишиларнинг партия сафига кириб қолишига имкон яратади.** Бу эса бошланғич ташкилот ишини бўшаштиради, ҳатто анархияга олиб келиши ҳам мумкин. Шуларни назарда тутиб, қуйидаги таклифни билдираман: **«Олти ой давомида иш устида танийдиган ўртоқларидан икки киши унга ишончнома берса, унинг партия сафига киришига сўраб берган аризаси бошланғич ташкилотда кўриб чиқилиши лозим».** Бу эса партияга кирувчининг ўз ўртоқлари олдидаги, ўртоқларининг эса унга нисбатан кафиллиги ва масъулиятини оширади.

Э. АЛЛАЕВ, «Ғалаба» давлат хўжалиги партия ташкилотининг котиби: — Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси аъзолигига кираётган киши **икки кишидан тавсиянома олиши керак. Партия аъзолари сони 15 кишидан кам бўлса котиб ва ўринбосар, агар ундан ортиқ бўлса ижроия бюро сайлаш зарур.**

Шунингдек **партия ташкилоти йиғилишлари йилнинг ҳар бир чорагида бир марта ўтказилишини ҳам** лойиҳага киритмоқ зарур.

С. Жўрақулов, «III Интернационал» давлат хўжалигининг Қамаши қишлоғида яшовчи меҳнат фахрийси: — Она юртимиз тарихида буюк олим ва алломалар етишган. Лекин уларнинг ақл-заковати, меҳнати эвазига яратилган нодир асарлар, қўлёзмалар, китобларимиз, маданий мерос билан боғлиқ ёдгорликлар, тиббий соҳага оид китоблар чет эллар ва бошқа республикалар музейларида сақланмоқда. Партиямиз Дастурида **миллатимизнинг ана шу мерослари, нодир асарларни қайтариб олиб келиш ҳақидаги фикр ўз аксини** топиши лозим.

Низомнинг 4-моддасида зарур бўлган ҳолда партия аъзосига интизомий чора кўриш ҳақида жумла киритилишини таклиф қиламан.

Яна бир фикр: ҳудудий партия ташкилотлари тузилганда партия аъзолари юз нафардан ошса **партия ташкилотининг котиби ойлик иш ҳақи билан ўша хўжалик ҳисобидан таъминланиши лозим.**

С. ҲАМРОЕВ, район партия ташкилоти ташкилий бўлимининг инструктори: — Низом лойиҳасининг 17 моддасига **район, шаҳар, партия кенгашлари ўзларининг маҳаллий шарт-шароитларини, ҳудудий жойлашишларини ҳисобга олган ҳолда (молиявий аҳволдан келиб чиқиб) иш аппаратлари тузилишини ўзлари мустақил белгилайди** деган жумлани қўшишни таклиф қиламан. **Бошланғич партия ташкилотлари камида 10 нафар партия аъзоси бор жойда тузилмоғи лозим.**

Г. АЗИЗОВ, «Пахтакор» давлат хўжалиги партия ташкилотининг котиби: Низом лойиҳасида партия аъзоларининг масъулиятини ошириш, унинг бурч ва вазифаси кўрсатилган. Лекин интизомни бузганларга қандай чоралар кўрилиши аниқ айтилмаган. Менимча лойиҳада **интизомни бузган партия аъзоларига нисбатан «танбеҳ, ҳайфсан» каби чоралар кўрилиши тўғрисида таклиф киритилмоғи керак. Шунингдек партияга кирувчилар учун маълум синов муддати ҳам белгиланса дуруст бўларди.**

М. КАРОМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

• «Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини муҳокама қиламиз

ИХЧАМЛАШТИРИШГА МУХТОЖ

Республика Президенти сайлови тўғрисидаги Қонуннинг қабул қилиниши шубҳасиз ижтимоий ҳаётимиздаги катта тарихий воқеа. Қонун ниҳоятда пухта ишланиб, умумхалқ муҳокамасидан яхшилаб ўтказилиб, сўнгра қабул қилиниши лозим. Таклифлар сонини халққа эълон қилиш унинг қимматини оширмайди, ҳужжат салмоғига эътибор керак.

Қонунни тушунадиган, унинг юзасидан тўғри фикр ва мулоҳаза юрита оладиган, қонунчилик тажрибасини яхши биладиганлардан тушган таклифларни ҳар томонлама, чуқур танқидий назар билан ўрганиб чиқиб фойдаланилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бизда авваллдан Президентлик республикаси мавжуд бўлмагани боисдан ушбу Қонунни қабул қилиш ҳам, уни амалга ошириш ҳам анча қийинчилик туғдириши, шубҳасиз.

Қонунда Президентнинг ваколатларини энг муҳим масала сифатида мустаҳкамлаб бериш зарур. Чунки, ҳозирги кунда Президент томонидан қонун қабул қилиш масаласи ҳам қисман амалга оширилмоқда. Шуни аниқ чегаралаб бериш лозим. Акс ҳолда турли саволлар, фикр-мулоҳазалар келиб чиқиши мумкин.

Қонун лойиҳаси юзасидан шундай таклифлар киритмоқчиман:

— аввало, Қонунни ихчамлаштириш зарур; бунинг учун 1 бобдаги 2-моддада **«Фуқаролар конституцион ҳуқуқларидан Президент сайловида ҳам тўла фойдаланадилар»,** деб ёзилса, шунда 2-модда ва 3-моддадаги 3-бандини олиб ташлаш мумкин;

— II бобдаги 9, 10, 11 ва 22, 23, 24-моддаларни бирлаштириб, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини тайинлаш, сайлов округлари ва сайлов участкалари тузиш ҳамда фуқароларни рўйхатга киритиш тартиби, сайловчиларнинг рўйхати ва уни тузиш тартиби, рўйхатдаги чалкашлик, хатолар хусусида шикоят қилиш ҳуқуқи Ўзбекистон Олий Советига сайлов ўтказиш тўғрисидаги Қонунга тўла мувофиқ равишда амалга оширилади, дейилса кифоядир.

— 12-моддадаги «нормаси» сўзи **«меъёри»** сўзи билан алмаштирилса маъқул бўлар эди;

— III бобнинг 25-моддасидаги 2-бандни олиб ташлаш зарур, чунки бу ерда I-бобдаги 4-модда қайтарилган.

— 26-модданинг 3-бандидаги съезд — **қурултой** атамаси билан алмаштирилса;

— 27-модданинг охирги банди — ... билан мурожаат қилиш орқали ўз номзодини қайтариб олиши мумкин — ўрнига **«Марказий сайлов комиссиясига ариза бериб, ўз номзодини қайтариб олиш ҳуқуқига эга»,** деб тузатилса мақсад равшан бўлади.

— V боб **«Сайлов якунларини чиқариш тартиби»** деб номланса кифоя. Сўнгра 31—35 моддалар умумлаштирилиб: «Президент сайловида овоз бериш вақти ва жойи; овоз беришни ташкил этиш; овоз беришни ўтказиш ва сайлов округлари бўйича сайлов натижаларини аниқлаш масалалари Ўзбекистон Олий Совети сайлови» қонунида белгиланган тартибда амалга оширилади», деб ёзилса етарлидир.

А. ШУКУРОВ,
ҳуқуқшунослик фанлари номзоди, доцент.

ФИДОЙИЛИК ЗАРУР

Тарихда биринчи марта мустақил Ўзбекистон Республикасининг Президенти Қонун асосида, муқобил тартибда умумхалқ томонидан сайланади. Шунинг учун бу сайлов умумхалқ байрамига айланиши керак. Бу кунларга жафокаш халқ асрлар давомида не-не қурбонлар бериш ва ниҳоятда машаққатли кураш йўлларини босиб ўтиб эришди. Лойиҳанинг кўп жиҳатлари маъқулдир. Аммо баъзи мулоҳазаларимни баҳам кўрмоқчиман. Қонунда Президент сайлови муқобил асосда ўтиши алоҳида таъкидлансин. 1-модда 4-бандининг охирги жумласидан сўнг қуйидаги қўшимча қўшилса, яъни республика Президенти халқ депутати бўлиши мумкин эмас. Шунинг билан бир вақтнинг ўзида партия раислигидан ҳам истеъфо бериб, партиядан ҳам чиқади, ҳамма партия, жамоат ташкилотлари ва барча синфлар учун ҳолис, муросага келтирувчи бўлиши керак.

29-моддасининг биринчи хат бошидан кейин янги банд киритилиб, унда қуйидагилар таъкидланса: Президентликка номзодлар рўйхатга олингандан бошлаб, уларнинг барчасига республика оммавий ахборот воситаларида ўз дастурларини тарғибот қилишга теппа-тенг ҳуқуқлар берилсин. Улар республиканинг мутлоқ дахлсизлигини таъминлаш мажбуриятини оладилар. Республика Президенти шу мақсадларни амалга оширишда бел боғлаб фидойилик қилса, фуқаролар ҳам бундай Президентни ҳар қандай фитна-фасодлардан ва бало-қазолардан сақлаш учун, иншооллоҳ, фидойилик кўрсатурлар.

Р. ЭШОНҚУЛОВ,
меҳнат фахрийси, Бухоро муаллимлар олий билимгоҳи сиёсий тарих кафедрасининг доценти.

● **Бу йил Урганч шаҳри куни тантаналари қизиқарли бўлди.**

Бундай фахрли ва масъулиятли вазифа шаҳар муаллимлик билим юртида таҳсил олаётган талабаларнинг зиммасига тушди. Улар буни кўнгилдагидек уддалашди. Томошабинлар томонидан билдирилган олқиш ва ташаккурлар шундан далолатдир.

«БУЗРУК» НАВОЛАРИ

Гап шундаки, билим юртида ўн йилдан буён «Бузрук» этнографик халқ дастаси фаолият кўрсатади. Унга М. Қурёзов раҳбарлик қилади. Даста ўз дастурига ҳамиша қуёшли юртнинг қадимги қўшиқларини асос қилиб олган, уларга ижодий ёндашиб, ўзига хос услубда ижро этади. Шу боис йилдан-йилга унинг мухлислари кўпайиб боряпти. «Бузрук» Югославия, Корея Халқ Демократик Республикаси, Россия, Украина ва бошқа жумҳуриятларда ҳам ўз маҳоратини намойиш қилган дастадир.

А. ҚОРЖОВОВ.

ИЛМИЙ АНЖУМАН

Андижонда «Клиник лимфологиянинг долзарб масалалари» мавзуида Бутуниттифоқ лимфологларининг илмий анжумани бўлиб ўтди.

Анжуманни Республика Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари Б. Йўлдошев кириш сўзи билан очди. Андижон вилоят Кенгашининг раиси Қ. Холмирзаев анжуман қатнашчиларини вилоят меҳнаткашлари номидан қутлади.

Шундан сўнг республика клиник лимфология марказининг раҳбари, Ўзбекистон лимфологлар жамиятининг президенти, Андижон тиббиёт олий билимгоҳи ректори, тиббиёт фанлари доктори, профессор С. Жумабоев «Борис Владимирович Огнев ва лимфология масалалари» мавзуида маъруза қилди.

Анжуманда клиник лимфологиянинг долзарб масалаларига бағишланган 80 га яқин маъруза тингланди.

Анжуманда Бутуниттифоқ лимфологлар жамиятини тузиш ҳамда унинг дастурини ишлаб чиқиш, лимфология масалаларига бағишланган даврий нашрни таъсис этиш, клиник лимфология соҳасидаги тадқиқотларнинг дастурини тузиш, лимфатик терапия хизматини ташкил этиш масалалари ҳам муҳокама қилинди. Муҳокамада мамлакатнинг турли шаҳарларидан келган тиббиёт соҳасидаги етук мутахассис олимлар иштирок этдилар.

Шунингдек, Андижон тиббиёт олийгоҳида «Марказий нерв системаси анатомиясининг долзарб масалалари»га бағишланган анатомларнинг минтақавий илмий анжумани ҳам бўлиб ўтди.

Анжуман бошланиши олдидан ССЖИ тиббиёт Фанлар академияси қошидаги морфология бўйича илмий кенгашининг функционал анатомия масалалари илмий ҳайъатининг кўчма мажлиси ўтказилди. Унда Бутуниттифоқ анатом, гистолог ва эмбриологлар жамияти Андижон бўлимининг 1986—1990 йиллардаги фаолияти юзасидан ҳисоботи тингланди.

Анжуманнинг иккинчи кунида марказий нерв системаси анатомиясининг долзарб масалаларига бағишланган 30 дан ортиқ маъруза тингланиб, муҳокама қилинди.

Анжуманда Иттифоқимиздаги кўзга кўринган йирик анатом олимлар иштирок этдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

БУХОРО ВИЛОЯТИ. Бухоро районидаги Бухоро жамоа хўжалигининг «Қалдирғоч» болалар боғчасида 140 нафар кичкинтой тарбияланади.

Бу меҳнат жамоасида жажжи болалар тарбиясига астойдил меҳр қўйган фидойи инсонлар меҳнат қилади. Роҳат Ҳамроева 9 йилдан буён кичкинтойлар тарбияси билан шуғулланади. Бу ерда унинг издошлари кўплаб топилади. Меҳрибон тарбиячилар қуршовида яйраб ўсаётган кичкинтойларнинг қувончи чексиз.

Суратда: болалар боғчасининг катта гуруҳ тарбияланувчилари.

Ҳ. ҚУРБОНОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикасининг фан ва техника соҳасида Беруний номидаги Давлат мукофотлари комитетидан

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги

ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАРИНГИЗНИ КУТАМИЗ

Ўзбекистон Республикасининг фан ва техника соҳасида Беруний номидаги давлат мукофотлари комитети 1991 йил мукофотларини олиш учун танловга қуйидаги ишлар киритилганлигини маълум қилади:

1. **Баҳодирхонов М. К., Зайнобиддинов С. З.** «Компенсациялашган кремний олиш технологиясини ишлаб чиқиш, унинг хоссаларини ва шу асосда структурасини комплекс тадқиқ этиш ва уларни халқ хўжалигида жорий этиш».

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат дорилфунуни тақдим этган.

2. **Мамадалимов А. Т., Мўминов Р. А., Саидов М. С., Юнусов М.** «Кремнийдаги аралашмалар ҳаракатини комплекс тадқиқ этиш ва унинг асосида приборлар ишлаб чиқиш».

«Физика-Қуёш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг иссиқлик физикаси бўлими тақдим этган.

3. **Асомов Ҳ., Зуфаров К., Исломов Д. Ш., Муҳаммедшин Л. А., Фозилов У., Хўжаев С. А., Шум Ю. Ф., Юсупов Р. Р.** «Ўзбекистон Республикаси уй-жой-фуқаро қурилишида рулонсиз қопламали самарали том конструкцияларини тадқиқ этиш, ишлаб чиқиш ва оммавий равишда жорий этиш».

Тошкент шаҳрида уй-жойлар ва жамоат биноларини типовой ва экспериментал лойиҳалаш зонал илмий-тадқиқот ва лойиҳа илмгоҳи тақдим этган.

4. **Раҳимов А. К.,** (раҳбар), **Буц А. П., Петров В. С., Питерский В. М., Сергеев М. И., Телегин Б. В.** (марҳум), **Тиловов А.** «Ўзбекистон-2 А» қудуқларини пармалаш жараёнларини бошқариш тизими».

«Узбекнефтегазгеология» ишлаб чиқариш геология бирлашмаси тақдим этган.

5. **Садриддинов А.** (раҳбар), **Абдазимов А. Д., Берштин Р. Д., Бозоров К., Исманов М. А., Парпиев Б. Х., Сотиболдиев М., Халилов М. Т.** «Пахта териш машиналари унумдорлиги ва пишиқ-пухталигини ошириш имконини берувчи пахта териш аппаратлари, механизмлари ва қурилмаларини яратиш ва жорий қилиш».

Тошкент машинасозлик олийгоҳи тақдим этган.

6. **Абдувалиев Н., Асқаров М., Жалилов А. Т., Исмоилов И. И., Каримов А., Мусаев У. Н., Рўзиев Р.** «Ўзбекистон халқ хўжалигида полимерларни синтез қилиш, тадқиқ этиш ва жорий этиш» (юқори молекулярли бирикмалар химиясининг фундаментал ва амалий муаммолари).

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Полимерлар химияси ва физикаси илмгоҳи тақдим этган.

7. **Абдуллаев Н. Д., Аҳмадхўжаев Ҳ. С., Курмуков А. Г., Маликов В. М., Маматхонов А. У., Никонов Г. К., Саидхўжаев А. И., Солиҳов Г. В.** «Ферул туридаги терпеноидларнинг кимёвий ва фармакологик тадқиқоти, тиббиётда ва халқ хўжалигида фитоэстрогенларнинг янги классини яратиш ва уларни жорий қилиш».

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Ўсимлик моддалари химияси илмгоҳи, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Кардиология илмий-тадқиқот илмгоҳи тақдим этган.

8. **Абдуллаев Ш.** (раҳбар), **Азимов А. А., Парижер И. Б., Рўзнохунов Р., Тоҳиров А. Н.** «Кимё ишлаб чиқаришининг йирик тоннажли чиқитларидан фойдаланган ҳолда экологик соф саноат технологияларини ишлаб чиқиш ва ўзлаштириш».

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номидаги Тошкент лак-бўёқ заводи тақдим этган.

9. **Орипов Э. А.** (раҳбар), **Аъзамхўжаев А. А., Данчеко, Ю. В. Колесникова В. Г., Мерганбоева С. У., Пяк Л. Х., Сайдуллаев Т., Ҳамидов Б. Н.** «Ўзбекистондаги табиий минерал сорбентлар усти химиясини ва иккиламчи хом ашёни фундаментал тадқиқ этиш ва улардан халқ хўжалигида фойдаланиш».

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Химия илмгоҳи ва «Фергананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмаси тақдим этган.

10. **Акромхўжаев О. М., Габрильян А. М.** (марҳум), **Ғофуржонов С., Зокиров М. З., Морозов С. Д., Расулов У. М., Саидхўжаев Ш. Ғ., Эгамбердиев М.** «Бўрли ва палеоген чўкиндиларнинг лито-фациал ва палеогеографик хусусиятларини комплекс ўрганиш, Ўзбекистондаги фойдали норуда қазилма бойликларининг минерал хом ашё базаларини прогнозлаш, қидириш ва кенгайтириш мезонларини ишлаб чиқиш» (глауконитлар, бентонитлар, бентонитсимон ва опоковид лойлар, кварц қумлари, нефть, газ ва бошқалар).

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Геология ва геофизика илмгоҳи, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат дорилфунуни, «Тошкентгеология» ишлаб чиқариш геология бирлашмаси тақдим этган.

11. **Погосов Ю. А.** (раҳбар), **Отахонов Н., Бойқобилов А. С., Жўрақулов Б., Кондратюк В. П.** (марҳум), **Рижов С. Н.** (марҳум), «Ғўзаларни эгатлар ва пушталарда ўстириш технологияси».

«Союзхлопок» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси тақдим этган.

12. **Ҳамидов Ж.** (раҳбар), **Оқилов А. Т.** (марҳум), **Исломов Т. М., Нишонбоев К., Турдиев А. А., Шполянский Ю. В.** «Ҳужайрали ва тўқимали сестемаларнинг эволюцион радиосезгирлиги».

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Биохимия илмгоҳи тақдим этган.

13. **Асенов Г. А., Кенжабоев А. Я., Мартиневский И. Л., Степанов В. М.,** «Ўзбекистоннинг Қизилқум ва Устюрт табиий ўлат манбаларида ўлатни эпидемиологик назорат қилишни такомиллаштириш».

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Қорақалпоғистон ўлатга қарши станцияси тақдим этган.

14. **Мусабоев И. Қ.** «Юқумли ичак касалликлари бўйича ишлар туркуми».

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг юқумли ва паразитли касалликларга қарши кураш республика илмий маркази тақдим этган.

15. **Фозилов А.** (раҳбар), **Аляви Ф. Л., Дўсмуродов А. М., Қосимов И. Ю. Муродхўжаев Ц. К.** «Тиббиётда ультратовушли диагностиканинг янги тизимини ишлаб чиқиш ва соғлиқни сақлашда жорий этиш» (1965—1990 йиллар).

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Онкология ва радиология илмий-тадқиқот илмгоҳи тақдим этган.

16. **Алимов А., Ерназаров К., Жапақов Н.** (марҳум), **Каримов А., Максетов К. М., Мамбетназаров К., Изаматдинов М. Н., Ниетуллаев Т.** «Қорақалпоқ фольклори» (20 жилд).

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон бўлими, Н. Довқораев номидаги Тарих, тил ва адабиёт илмгоҳи тақдим этган.

17. **Валиев А. К., Пўлатов Ҳ. П., Хайруллаев М. М., Шермуҳамедов С. Ш., Юсупов Э.** «Миллий маданият ва маънавий мероснинг назарий муаммоларини ўрганиш бўйича тадқиқотлар туркуми».

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Фалсафа ва ҳуқуқ илмгоҳи тақдим этган.

18. **Искандаров И. И., Цамутали А. С.** (раҳбарлар), **Акбаров М., Муфазалов Р. Ш., Муҳиддинов Ҳ. М., Носиров П. Ҳ., Усмонов С. Н., Усмонов Б.** «Пахтани тайёрлаш, қайта ишлаш ва реализация қилиш жараёнида ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштириш негизида пахта маҳсулотлари сифатини, колхозлар ва совхозлар оладиган даромадларни ошириш».

Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлими тақдим этган.

19. **Пугаченкова Г. А.** «Ўрта Осиё минтақаси халқлари бадиий мероси тарихини ўрганиш бўйича ишлар туркуми».

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Тарих илмгоҳи тақдим этган.

20. **Ҳайитметов А. Ҳ.,** (раҳбар), **Абдуғафуров А. Х., Ғаниева С. Ғ., Исҳоқов Е., Каримов Э. А., Қаюмов А., Мирзааҳмедова М. Р., Эркинов С.** «Ўзбек адабиёти тарихи» (2 жилд).

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Адабиёт илмгоҳи тақдим этган.

ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИ УЧУН ДАРСЛИКЛАР

1. **Аҳмедов Н. К.** «Нормал ва патологик анатомия ва физиология». Ўзбек тилида (2-нашри, Тошкент, «Медицина», 1990 йил).

2-Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳи тақдим этган.

2. **Саримсоқов Т. А.** «Ҳақиқий ўзгарувчанлик функцияларининг назарияси». Ўзбек тилида (2-нашри Тошкент, «Ўқитувчи», 1982 йил). «Функционал анализ курси». Ўзбек тилида (2-нашри, Тошкент, «Ўқитувчи», 1986 йил).

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Математика илмгоҳи ва В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат дорилфунуни тақдим этган.

Комитет илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларига, корхоналар, илмий муассасаларга, олий ўқув юртларига, илмий-техника жамиятларига, олимлар ва мутахассисларга, кенг жамоатчиликка мурожаат қилиб, юқорида айтилган ишлар ва муаллифлар жамоалари ҳақидаги ўз фикр-мулоҳазаларини маълум қилишларини сўрайди.

Мазкур ишлар ва муаллифлар жамоалари бўйича барча фикр-мулоҳазалар ҳамда муҳокама материаллари ушбу эълон чиққан кундан бир ой муҳлат ичида комитет номига юборилиши керак.

Комитет манзилгоҳи: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Гоголь кўчаси, 70-уй, 301-хона. Телефон: 33-74-82.

ШУКРУЛЛО — 70 ёшда

Майли, зарраларга айлансин юрак, Меҳру дўстлик бўлиб сингсин ҳар танга, Шеъру юрак менга не учун керак, Яхшилик қилмаса агар инсонга!

1.

ШУКРУЛЛО

ДЎСТИМГА

Агар баъзи бирлар сени ранжитса,
Азоб оташида ўртанма буткул!
Ўзинг биласанки, ҳамманинг эса
Кўнглини бир хилда овламоқ мушкул.

Баъзида жонингни жабборга бериб,
Асл ҳақиқатни сўзлаганинг дам,
Баъзи бирлар сендан бутунлай ранжиб,
Мумкин сени нодон дейишлари ҳам.

Борди-ю яхшини десанг ҳам ёмон,
Аминман топилур сенга тарафдор.
Дунёда бор экан ҳақиқат, ёлғон,
Ҳаммага тенг ёқиш мумкинмас зинҳор.

Демак, шундай экан, ёлғон гап сотиб,
Нопоклар кўнглига бўлгандан маъқул,
Дўстим, ҳақиқату ростини айтиб,
Фақат виждонингнинг буюрганин қил!

НИМА ҲАМ ДЕРДИМ

Қўй, менинг дардимни сўрама, дўстим.
Бу дунё ҳақида нима ҳам дердим!

Нима демоқлигим ўзингга аён,
Ҳаққини айтмасдан қочасан қаён!

Аммо ҳақни айтмоқ осонми, ахир,
Келтирар гоҳи у маломат, таҳқир!

Ҳамма зулмнинг ҳам оқибати бор,
Ёлғон мангу ғолиб бўлмагай зинҳор!

Эзгулик қуёшдай барқарор бўлур,
Аммо булутлар ҳам доим бор бўлур.

Ҳа, менинг дардимни сўрама, дўстим,
Бу дунё ҳақида нима ҳам дердим!

РУБОИЙЛАР

Доим тўғри йўлдан юриб,
у хатони билмади,
Ҳеч кишини қарғамади ва
дуони билмади.
Аммо умр сўнгида у
ойнада ўзни кўриб,
Ҳайрон бўлиб тикилди-ю,
муддаони билмади.

Тоғ бургути бўлсанг, баланд парвоз қил,
Бургут нима! Ундан баланд бўл, эй дил!
Бахту мартабанинг баланди яхши,
Аммо димоғнинг-чи, пастроғи маъқул.

«Дунёда қолдими кўрмаган нарсам!..»
Кўрдим деб гердайма, не кўрибсан, кам.
Бир одам кўнглини овлай олдингми,
Инсоннинг қалбидан борми кенг олам!

ТОПИБ АЙТДИНГ, РАСУЛ! (Ўзбекистон халқ шоири Шукрулло жонажон дўсти, Доғистон халқ шоири Расул Ҳамзатов билан).

2.

«ХАЛҚ ДАРДИНИ ЖОЙЛАДИМ ДИЛГА...»

● ЮБИЛЯР ИЖОДИ ҲАҚИДА МУЛОҚОТ

Мунаққид Аҳмад ОТАБОЕВ: — Кейинги пайтларда ёзувчи шоирларнинг юбилейларини ўтказиш, бу тадбирларни кенг кўламда байрам қилиш тағин расм бўлаётир. Жамоатчиликда турли фикр-мулоҳазалар бор: айримлари яна «ура-ура»чилик куртак отаяпти, яна юбилейлар тантаналар, ортиқча дабдабалар тусини олаяпти, дейишмоқда. Бир қарашда бу гапларда ҳам жон бор. Бироқ, менинг назаримда, адабиётимизда шундай ижодкорлар ўтган ва шундай ижодкорлар борки, уларнинг умр йўли, чеккан жабр-жафолари бисёр. Айтмоқчиманки, уларнинг умрида байрам, шодиёна дамлар бўлмаган ёки жуда кам бўлган. Улар олдида жамият маънавий қарздор. Шукрулло ака ҳам замон эркалатмаган, даврнинг қор-изғиринларида кўп азият чеккан инсонлар сирасидан. Атоқли шоирнинг 70 йиллиги арафасида турибмиз. Шу баҳонада юбилейларни ўтказиш, бундай тадбирларнинг аҳамияти, Шукрулло ака, у кишининг ижоди ҳақида фикрлашсак.

ЎзФА мухбир аъзоси Бахтиёр НАЗАРОВ: — Сиз масалани жуда тўғри қўйибсиз, демоқчиманки, мулоқотимиз дебочасидаёқ мавзунинг ўқ томирига эътибор қилишни таклиф этаётганингиз менга маъқул тушди. Бироқ, умид қилманг, ҳамма фикрингизга ҳам қўшила олмайман.

Биласизми, биз гоҳ буткул ўнг, гоҳ буткул сўл томонга оғиб кетамиз, ҳа-ҳа, айни юбилейлар масаласида ҳам худди шу беқарорликни яққол кузатиш мумкин. Эслайсизми турғунлик йилларида ўтказилган юбилейларни; ахир, меъёр деган нарсани унутиб қўйгандик. Ўша пайтлар 40 йиллигини ҳам нишонлашарди-ёв. Кейин давр бир қадар ўзгардими, ишқилиб, икки-уч йил ичида умуман юбилейларни тақа-тақ йиғиштириб қўйдик. Нима эмиш, ортиқча дабдабаларни тўхтатиш керак! Бу — офаринбозлик эмиш. Шу тариқа ўша йилларда 70—80 ёшга тўлган айрим адибларимизнинг юбилейлари нишонланмай қолиб кетди ёки ўта камтарлик билан шунчаки қайд этиб ўтилди, холос.

Тушунаман, ҳозир иқтисодий қийин шароитда яшаяпмиз. Бироқ бир муҳим жиҳатни ҳеч қачон унутмаслигимиз керак: қандай шароитда бўлмайлик, эл-юртга хизмати сингган, адабиётга меҳнати сингган адибларга ўз вақтида яхши сўзимизни айтишимиз керак. Бу инсонийликнинг, маданиятнинг, қадр-қимматнинг алифбоси, ахир.

Хабарингиз бор, яқинда таниқли шоиримиз Абдулла Ориповнинг эллик йиллиги кенг нишонланди. Бундай ҳурмат-эҳтиромга шоирнинг маънавий ҳуқуқи бор-ку! Аслида ўша тадбирлар фақат Абдулла Орипов учунгина эмас, адабиёт учун, қолаверса, турли иғво-бўҳтонлардан зада элимизнинг кўнглини кўтариш, шеъриятимизни, адабиётимизни тарғиб-ташвиқ этишда жуда қўл келди.

Ҳар бир миллат, ҳар қандай жамият вақтида ўз фарзандларининг бошини силаши, иззат-ҳурматини жойига қўйиши керак. Улуғ бобомиз Навоийнинг юбилейи бу борада намунали бўлди. Алишер Навоий тўйига ҳукуматимиз маблағни ҳам, вақтни ҳам аямади. Термизий юбилейи ҳам жуда ажойиб байрам қилинди. Бундай фактлардан кўз юмиб бўлмайди. Бундай тадбирлардан фақат севиниш керак, деб ўйлайман.

Сизнинг фикрингизга эътирозим шуки, атоқли шоиримиз Шукруллонинг етмиш ёшга тўлгани муносабати билан ўтказилаётган учрашувлар, юбилей тадбирлари энг аввало у кишининг ўзбек адабиётидаги хизматлари боисидандир. Тўғри, адиб вақтида ноҳақликка дучор бўлган, асоссиз қамалган, «халқ душмани»га чиқарилган — жабр-жафо тортган. Фақат шу боисдан бугун Шукруллонинг юбилейини ўтказиш лозим, деб ўйлаш ноўрин. Адабиётдан озми-кўпми хабари бор ҳар бир каламкаш Шукрулло ҳақида жаҳон тан олган улкан адиблар — Довид Қўғилтинов, Расул Ҳамзатов, Мустай Карим, Чингиз Айтматов, Михаил Дудин айтган фикрларни, берган баҳоларни билади.

Энди шундай замон келдики, юқоридан туриб бировга обрў, ҳурмат, баҳо бериб бўлмайди. Қадр-қимматни, эътиборни сотиб оладиган замонлар ўтиб кетди. Мана, учрашувларда аён бўляпти, Шукрулло ҳурмат-иззатни ўзининг тўғрисўзлиги, холислиги билан топган. Шоир ўзини гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа ташламаган, бирор-бир идорага амал сўраб бормаган, ўз имкони, истеъдоди даражасида чин гапини айтиб келган. Ҳозир у кишининг ижодини таҳлил қилиш маврида эмас, бироқ айтиш лозим деб биламан, Шукрулло умр бўйи халқ манфаати, яхшилик, эзгулик, илғор ғоялар позициясида туриб ижод қилиб келаётир ва бу, шубҳасиз, бадиий ижоднинг ҳал қилувчи мезонидир.

— Ҳа, табиатан, Шукрулло ака файласуф шоир. У кишининг шеърларида фавқулодда ишлатилган ташбеҳ ёки теран бадиий образли тафаккурни тез-тез учратмайсиз. Шоир аксарият ҳолларда гапнинг нақдини айтади. Мана шу хусусият шоир шеърларининг афкор омма томонидан тез ва тушунарли қабул қилинишига имкон туғдирган омил. Бироқ замон ўзгарди, бундан ўн, йигирма, ўттиз йил бурун яратилган бадиий асарлар энди янгича нуқтаи назарда таҳлил этилаётир. Бунинг натижаси ўлароқ баъзан бир-бирига зид талқинлар ҳам эътироф этилмоқда. Шукрулло ижодининг бир мухлиси ва холис адабиётшунос сифатида шоирнинг шеърлари ҳақида шахсий мулоҳазангизни билмоқчи эдим.

— Бир сўз билан буни айтадиган бўлсам, Шукруллонинг шеъри унинг ўзига ўхшайди. Шеърларида, бошқа асарларидаги фикрлар, ғоялар ҳамда қаҳрамонларда мен шоирнинг ўзини кўргандай бўламан. Унинг шеърларида оддийлик, самимийлик, яхши маънодаги соддалик менга ҳар гал адибнинг ўзини кўрсатиб, англатиб туради ва бу, менингча, бадиий ижоднинг етакчи фазилатларидан.

Биласизми, биз шеъриятдан, аниқроғи, шеърдан кашфиёт излашни, мутлақо янги, тутилмаган йўсинлар, образлар қидиришни талабчанлик деб тушундик шекилли, бу ҳол ҳам бир касалликка айланди чоғимда. Нега энди, албатта, шеърда кашфиёт бўлиши керак? Нега шеър кўз ёшидек оддий, азалий, доимий бўлмаслиги керак. Завқ-шавққа тўлган кўнгилнинг эҳтироси ҳам шундай одатий, табиий бўлади-ку. Биз бундай туйғунинг буткул янгича намойишини талаб қилсак тўғри бўладими? Хандон отиб кулган кишини кўрганда бировнинг энсаси қотиши мумкин. Бироқ бу кулги самимий, чин ва ёқимли бўлса, беихтиёр кайфиятингизга таъсир этади. Шу маънода Шукрулло шеърлари мен учун ғоят самимий ва ростлиги билан қадрлидир. Бир шеърида шоир шундай ёзади:

Умид бу — бугунги экилган кўчат,
Умид бу — тоғларда ҳали ётган қор.
Эртага атрофда гуркирар кўкат,
Дарёлар ҳайқириб, келади баҳор.

Бу сатрлардаги оддий фалсафа аслида теран ҳаётий, табиий, ифода тарзидаги равонлик, образлилик шеърнинг таъсирчанлигини таъмин этиб турибди.

Ёзувчининг нафақат шеъру достонларида, балки, «Жавоҳирот сандиғи» китобида ҳам халқона ифода йўсинининг, оммабоп лисоннинг устиворлиги яққол кўриниб туради.

— Тарихимизнинг мудҳиш даври — қатағон йиллари бизнинг миллий адабиётимизда ҳам қонли изини қолдирди. Бугун ўша оғир ўтмиш кирдикорлари қайта фикрлаб кўрилаётир, ҳукм-хулосалар чиқарилаётир. Бадиий, ҳужжатли асарлар ёзилиб, қатағонлик даврининг аянчли манзаралари миллионлаб китобхонлар кўз ўнгида қайта жонлантирилмоқда. Албатта, бундай уринишлар қатағонга учраган, ноҳақ жабр кўрган Шукрулло акадай заҳматкашларининг ўзлари учун эмас, балки, бугунги замондошларимиз, айниқса, ёш авлод учун зарур.

Энди бевосита Шукруллонинг «Кафансиз кўмилганлар» асарига келсак, шубҳасиз, бу — ошкоралик даврининг маҳсули. «Кафансиз кўмилганлар»га бадиий асардан кўра, кўпроқ 30—40-йиллар ижтимоий ҳаётига дадил, холис муносабат сифатида ёндашсак тўғри бўлармикан!

— Албатта, муайян бадиий асар ҳақида ҳар кимнинг ўз субъектив муносабати бўлади. Бироқ бу асар шеърми, драмами, романми — жанридан қатъи назар, унга муайян қолипда қараш ноўрин. Тарихда, жаҳон адабиёти тарихида ижтимоий, сиёсий ноҳақликка қарши жасорат билан қарши курашган адиблар, яхлит адабий оқимлар бўлган. Бу ўринда Фаранги адабиётидаги қаршилик кўрсатиш ҳаракати поэзиясини ёки А. Солженицининнинг асарларини мисол тариқасида таъкидлаб ўтиш ўринли.

«Кафансиз кўмилганлар» асарига мен ғоя, мавзу нуқтаи назаридан қарамайман. Бу асарда ёзувчининг қалби, унинг қарашлари тажассумини топган. Бу асар фақат Ўзбекистон эмас, балки, Ўрта Осиё миқёсида қатағон йиллари ҳақида ёзилган ростгўй асар.

Агар «Кафансиз кўмилганлар»нинг фазилати 30—40-йиллар ижтимоий-сиёсий ҳаётига фақат дадил муносабатдан иборат бўлиб қолганда, бу чинакам ютуқ саналмасди. Айни пайтда муаллиф бизни қатъий огоҳлантиряптики, адолат учун ҳар кун, ҳар дақиқа курашмас эканмиз, бизнинг бошимизга ҳам ўша қора кунлар тушиши мумкин. Бу китоб ана шундай даҳшатли хавфдан огоҳ этиб туриши билан ғоят қимматлидир. Ахир биргина бизнинг ўлкамиздан қатағонга учраган юз минглаб бегуноҳ одамлар мусибатини бугун ҳам, келажакда ҳам унутишга ҳаққимиз йўқ!

Шукрулло ака «Кафансиз кўмилганлар»ни ёзишга узоқ тайёрланганидан хабарим бор. Бошидан ўтган ўша мудҳиш воқеаларни қайта хотирлаш, жабрдийдалар чеккан азоб-уқубатни такрор кўз олдимга келтириш мен учун жуда оғир, унга юрагим чидармикан, деб хавотир олганларига гувоҳ бўлганман. Шу ёшда бундай мушкул ишга қўл уришнинг ўзи жасорат.

Асарда Шукрулло ҳам ёзувчи, ҳам қаҳрамон сифатида иштирок этади. Ўзи тасвирлаган воқеа-ҳодисаларнинг иштирокчиси ҳам, улар ҳақида ҳукм-хулосалар чиқарувчи ҳам муаллифнинг ўзи. Энг мудҳиш дақиқаларда ҳам инсонийлигидан тонмаган адибнинг иродаси, пок виждони китоб саҳифаларида яққол кўриниб туради.

Бундан беш-олти йил бурун Шукрулло «Аср баҳси» достонини ёзди, буни қарангки, шунда ҳам шоирга туҳмат тошлари отилди. «Аср баҳси» атрофида бўлиб ўтган гап-сўзларни эслашнинг боиси шуки, адолат, менинг назаримда, муқаддас аланга, унга ўтин ташлаб, ўчиб қолишдан асраб турилмас экан, башарият ёруғликдан, нурдан жудо бўлади.

Шукрулло ижоди жуда кўп қардош тилларга таржима қилинган. Машҳур таржимонлар Н. Гребнев, В. Солоухин, Р. Казакова, Ю. Нейман адиб асарларини рус тилига ўгиришган, драмалари Ҳамза номидаги Академик драма театрида анча вақтдан бери қўйиб келинади. Албатта, бу драмалар камчиликлардан холи эмас, бироқ уларнинг барчасида ҳаётда ҳалоллик учун қаттиқ қайғурган ижодкорнинг бедор қалби уриб туради. Муҳими, уларда сохталик, уйдирма йўқ.

Эскидан гап бор, узоғини берсин, охирини қисмасин, деган. Шукрулло ака етмишга тўлганда Президент Кенгаши аъзоси бўлди, арбоб сифатида тиниб-тинчимайди, қачон қараманг, теварагида ёшлар, шогирдлари билан мулоқотда, обрў-эътибори баланд. Бир қарасангиз, кимнингдир бир ташвиши билан шошиб юради, бир қарасангиз Усмон Носир ҳақида минбарда шеър ўқиб йиғлаяпти...

Кўнгли ёш-да! Тоза, очиқ қалб билан яшаган инсоннинг ана шундай меҳригиёси бўлади. Энг муҳими, Шукрулло аканинг қалбидан яхшилик, эзгулик жуда муқим, жуда теран жой олган. Биз у кишига: Устоз, ҳамиша мана шундай бўлиб қолинг, кўнглингиз қаримасин, деймиз.

— Самимий суҳбатингиз учун ташаккур.

3.

Ҳаким НАЗИР, Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

ШОИРГА ҚУТЛОВ ХАТИМ

Очиғи, Шукруллохон, яқин дўст ҳақида сўз айтиш қийин экан. Эллик йилдан ортиқ давом этиб келаётган оғайнигарчилигимиз, меҳнатдаги ҳамкорлигимиз, оилавий борди-келдиларимиз қанчадан-қанча эсдаликлар, таассуротлар туғдирганки, буларнинг қайсисини тилга олишни билмайсан.

Сизнинг дўстларга ёққан бош хислатингиз — одамохунлик, куйди-пишдилик ва самимийлик деб биламан. Булар кишиларга муносабатда, тўғрисўзликда, беғаразликда, соддалик ва тантиликда кўринади. Асарларингизда бўлгани каби турмушда ҳам сиз беҳуда мақтовлар, кучаниқли, тумтароқли, йилтироқ гаплар билан чиқишолмайсиз. Яқин тенгдошларингиз билан шахсий муомалада озгина ҳазилкашлик, жиндай эркалик, қиттай шўхликларингиз ҳам самимий, беозор бўлганидан ҳеч кимга оғир ботмайди.

Ҳаёт асфальт йўлдай силлиқ бўлмасдан, унинг ўнқир-чўнқирликлари, эгри-бугри сўқмоқлари бор. Дилозор фалакнинг зарбалари, беаёв бўронлари, шафқатсиз синовларига ҳам учраб турилади. Улардан йиқилмай-сурилмай, қадди букилмай, соғ-саломат ўтиб олиш осонмас. Каттакон қалб, букилмас ирода, бутун иймон, айнимас эътиқод керак бўлади. Хайриятки, сиз ана шундай сифатларга эга бўлиб чиқдингиз. Қатағон йиллари бошингизга тушган жабр-жафоларни енгиб ўтиш учун озмунча руҳий маънавий бардош керак бўлдими?! Қанча йиллар биргаликда юриб-турган, далладаштларни кезишган, ёнма-ён ишлашган, аччиқ-чучук насибаларни тотишган бўлсак, азиз биродарим, сиздан заррача нолишу ҳасрат эшитганим йўқ. Аксинча, жисмингизга ярашиқ Шукрулло исмингизга ҳамоҳанг ҳолда оллоҳга шукур қилиб яшадингиз, баланд кайфият билан бор куч-ғайратингизни ишга солдингиз, аниқроғи, дилингизнинг чуқур қаърига жойлашган алам-изтиробларни ижод заҳмати билан енгиб ўтдингиз.

Эзгу ниятингиз билан интилишларингиз, сўзларингиз билан ишларингиз бир-бирига мос эканлигини амалда исботладингиз.

Азиз дўстим Шукруллохон, сўзим пировардида Сизни муборак тўйингиз билан чин дилдан қутлаб, тан сиҳатлик, узоқ умр, катта оилавий бахт тилайман, халқимиз равнақи йўлида ижодингиз ҳамиша ҳозиргидай барқ уриб турсин!

4.

ТЕАТР ҚАДРДОНИ

Шукрулло аканинг «Унсиз фарёд» шеърий драмаси Ҳамза номидаги Академик театр бадиий кенгаши томонидан мамнуният билан қабул қилинганини, пьесани режиссёр қўлга олганини, роллар тақсимланиб, ишга киришилганини билардим. Лекин кўп ўтмай режиссёр билан актёрлар ўртасида якдилликка эришилмай, иш кутилмаганда тўхтаб қолганини эшитдим. Шу заҳоти «наҳотки!» деб, театр директори, Ўзбекистон халқ артисти Санъат Девоновга қўнғироқ қилдим.

— Тўғри, репетиция тўхтади, — деди у. — Режиссёрнинг фикри билан ижрочи артистларнинг мулоҳазалари бир-бирига тўғри келмаяпти, қовушмаяпти. Талқин ҳақида турлича қарашлар, ёндошишлар пайдо бўлиб қолди. Шунинг учун актёрлар бошқа биров билан ишлаймиз, деб унашмаяпти. Буни тез кунда ҳал қиламиз. Ахир, шундай долзарб мавзудаги асарни саҳналаштирмай бўладими?! Иккинчидан, Шукрулло ака театримизнинг қадрдони, аввал саҳналаштирилган пьесаларини театримиз мухлисларигина эмас, балки, бутун эл-халқ билади. Яна бир нарса, бу йил устоз шоир ва драматургнинг 70 йиллик юбилейи нишонланади. Қадрдон муаллифимизнинг тўйига совға ҳам тайёрлашимиз керак-ку! Бу режиссёр бўлмаса, бошқаси бор, таклиф қиламиз. Қисқаси, «Унсиз фарёд» ҳечам қўлда қолиб кетмайди. Уни саҳналаштириб, албатта томошабинларга кўрсатамиз.

Директорнинг шу қисқагина жавоби менинг драматург Шукрулло ва театр мавзуидаги тасаввуримни янада ойдинлаштириб, янада кучайтириб юборди. Айни кунларда театр инқирозга учраяпти, деган ўринсиз ваҳимали гаплар юрганда мана шундай яқинликлар бор экан, саҳна санъати ҳеч қачон халқдан четланиб қолмайди, деган қатъий хулосага яна бир бор ишонч ҳосил қилдим.

Сатира театрида бўлган бир премьера куни Ҳамза театрининг ёш режиссёри Марат Азимов билан кўришдик. Ундан қандай янги асар устида иш бошлаяпсиз, деб сўрагандим, «Шукрулло домланинг «Унсиз фарёд» шеърий драмасини беришди, муаллифнинг ўзи ҳам таклиф қиляпти», деди. Хурсанд бўлиб, «Сабъаи сайёр»дан кейингиси ҳам зўр бўладиган бўпти, ишни бошлайверинг» деб табрикладим. Шунда режиссёр дилидагини яширмади:

— Ахир, бу Шукрулло домланинг асари бўлса, иккинчидан, ниҳоятда муҳим мавзуга бағишланган, эплай олармиканман?

— Қўрқманг, эплай оласиз, драматургнинг ўзи ёрдамдан қочмайдиган одам, — деди ёнимдаги дўстим...

Дўстим ҳақ гапни айтган эди. Чинданам Шукрулло ака режиссёрлар билан ишлашдан қочмайдиган, аксинча, бундай ҳамнафасликни хуш кўрадиган устоз ижодкор. Мен бунга Ҳамза театрида турли йилларда саҳналаштирилган бошқа асарлари, айниқса «Ўғрини қароқчи урди» пьесаси асосида яратилган спектакль мисолида кўп гувоҳ бўлганман. Академик театрнинг мазкур драмаси репертуардан мустаҳкам ўрин олган, санъат мухлисларининг севимли асари бўлиб қолган экан, бунда биринчи навбатда Шукрулло аканинг хизмати катта эди.

Шукрулло ака театрга ҳамма вақт пишиқ-пухта, мукаммал пьеса олиб келади. Лекин премьера кунигача режиссёр ёнидан жилмайди, у билан бирга жон куйдиради. У ҳеч қачон менда қандай бўлса, шундай бўлиши керак, деб оёғини тираб туриб олмайди. Саҳна санъати шартларидан келиб чиқиб, қандай фикр билдирилса, албатта инобатга олади, тавсия қилинган саҳна, кўринишларни айтгандай қилиб ёзиб беради. Шукрулло аканинг театрга бўлган бундай меҳр-муҳаббатини, ижодий ёндошувини Қудрат Хўжаев, Рустам Ҳамидов, Ҳабибулла Аппонов каби режиссёрлар эл ўртасида, рўзнома ва ойномаларда, радио ва телевидение учрашувларида миннатдорчилик билан таъкидлашган. Шундай драматурглар билан ишлаш ҳамма вақт завқли ва биз бунга ҳамиша интиламиз, дейишган улар.

Марат Азимов ана шундай фидойи драматург асари устида иш бошлар экан, юқорида номлари айтиб ўтилган устозлари эътирофи ва миннатдорчилигини эслаб, ишга фаол киришиб кетди. Айтганларидай, Шукрулло ака унинг фикр-мулоҳазаларини обдон эшитиб кўриб, таклифларини маъқуллади. Роль тақсимлаётганда ўз фикрларини билдирди. Репетиция кунларини билиб олиб, истаган вақтда хабар олиб турди. Режиссёр таклифини иложи борича муддатдан олдин бажариб беришга интилди. Баъзи саҳналарни ўзгартириш тўғрисида таклиф бўлганида, ҳеч иккиланмай, айтгандай қилиб қоғозга тушириб берди.

«Унсиз фарёд» шеърий драмаси репетицияси устида иш кетаётган кунлардан бирида театрга борганимда залнинг юқори қаторида бир киши ўтирганини кўрдим. Яқинроқ бориб қарасам Шукрулло ака. У хурсанд эди. «Маратжоннинг ишидан кўнглим тўқ», деди у беихтиёр...

Асар эрта-индин ниҳоясига етиб, томошабинларга кўрсатилади. Ундаги образларни талқин қилувчилар орасида Ёқуб Аҳмедов, Тургун Азизов, Тўти Юсупова, Гулчеҳра Жамилова каби таниқли актёр-актрисалар бор.

— Биласизми, — дейди Ё. Аҳмедов, — театримизнинг кейинги йиллардаги изланишлари самарали бўлишида, унинг равнақида Шукрулло аканинг ҳам ҳиссаси катта. У кишининг аввал саҳналаштирилган «Хатарли йўл», «Табассум ўғрилари», «Ўғрини қароқчи урди» драма ва комедияларининг ҳар бири театримиз ҳаётида воқеа бўлган. Ана шу спектакллар жуда кўп ёш талантларни ҳам кашф қилган, десам хато қилмаган бўламан. Шукрулло ака театрни жон-дили билан севадиган, уни қалбдан иззат-ҳурмат қиладиган, равнақи учун курашадиган ҳассос драматург сифатида биз, ҳамзачиларнинг ҳар биримизга қадрлидир.

— Шукрулло ака ўзининг асари саҳналаштирилиши пайтидагина бизга ёрдам бериб қолмайди, — дейди Т. Азизов. — Саҳнамизга чиқадиган ҳар бир янги асарни кўриб, ўз фикр-мулоҳазаларини билдиради. Премьераларимизда мунтазам қатнашади. Тавсия қилинган пьесалардан бериб, ўқиб чиқиб, ўз хулосаларингизни айтинг десак, йўқ демайди. Шундай жонкуяр драматургларимиз бор экан, биз, театр ходимлари ҳеч қачон ютқазмаймиз.

Миллий саҳна санъатимизнинг бугунги атоқли намояндаларидан бўлган иккала актёрнинг фикр-мулоҳазаларига, эътирофларига, эъзозу фахрланишларига юз фоиз қўшиламиз.

Ишончимиз комилки, азалий қадрдонлар — театр ва драматург ҳамкорлигида саҳна юзини кўраётган, эрта-индин томошабинларга кўрсатиладиган, қолаверса, ҳассос сўз санъаткорининг муборак юбилейига совға бўлган «Унсиз фарёд» спектакли ҳам эл ўртасида ўзининг муносиб эътирофини топади.

Юсуф БЕРДИЕВ.

АХБОРОТ

ИЛМГОҲ ФИЛИАЛИ

Экологик вазиятнинг бузилиши оқибатида Оролбўйи минтақаси аҳолиси ўртасида турли касалликлар келиб чиқмоқда.

Айниқса, болалар орасида касалликларнинг кенг тарқалиши жуда ташвишлидир. Шу мақсадда янги ўқув йилидан бошлаб Нукусда Тошкент педиатрия илмгоҳининг филиали ташкил этилди. Бу тиббиётчилар маскани олдинги индустриал педагогика билим юрти биносида машғулотларни бошлади. Яқинда филиалнинг очилишига бағишланган кўп минг кишилик митинг бўлиб ўтди.

Митингда Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши раиси Д. Шамшетов, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни Сақлаш вазири Ш. Каримов қатнашдилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

БИЗНЕС МАКТАБИ

● ТОШКЕНТ Давлат иқтисодиёт дорилфунунида Норвегиядан келган бозор муносабатлари соҳасидаги етакчи мутахассислар — олий тижорат мактабининг ректори, профессор Войе Харл билан шу ўқув юртининг профессори Арно Сунберк, «Вест Интернейшенел Паблишинг» фирмасининг президенти, профессор Енс Якобсон шартнома асосида бошлаган ишни тугалладилар. Бир ҳафта давомида улар инглиз тилида бозор иқтисодиётининг энг муҳим муаммолари юзасидан машғулотлар ўтказдилар.

Даставвал, энг истеъдодли талабалар — асосан халқаро иқтисодий муносабатлар факультетидан танлов асосида ажратиб олинди. Улар муаллимлар ва аспирантлар билан биргаликда бизнес мактабини ташкил қилдилар.

(ЎзТАГ).

СПОРТ

ЖАҲОНГАШТА ЙИГИТЛАР

Бундан тўрт йил аввал урушларда оёғидан ажралган йигитларга яшил майдонда тўп суришни истайсизми?, деб сўрашганди. Савол ногиронлар у ёқда турсин, кўпчиликка эриш туюлганди. Зеро, савобли иш ҳамиша хайрли кечади. Ногирон йигитлар катта иш бошлаётганини тушундилар. Умуман, жони ичига сиғмайдиган навқироннинг ўтириб қолишни ким ҳам истайди, дейсиз. Хуллас, океан ортидаги Тошкент билан биродарлашган Сиэтл шаҳрида бошланган хайрли иш самарали бўлди.

Шарқона анъанамизга кўра дўппи кийгизилган Бразилия йигитлари Тошкентда бўлишликни ҳаёлларига ҳам келтиришмаганди. Лекин улар ҳозир жаҳон кубоги учун баҳслашаётган тенгдошлари қатори турли мамлакатларда бўлаётган мусобақаларда қатнашиб, дунё кезмоқдалар. Совғин учун курашаётганлар мезбони — Тошкентнинг «Матонат» футбол жамоаси ҳам бўш келмаяпти. Бугун Англия, Салвадор, Бразилия, Барнаул, АҚШ жамоалари ўртасида бешта ўйин бўлади. Матонатчилар Салвадор ва АҚШ футболчилари билан майдонга тушадилар. Бош совғин эгаси эртага маълум бўлади.

СУРАТДА: дўппи кийган Бразилия футболчилари.

Суратчи: Муҳаммад АМИНОВ.

«ОЙНАИ ЖАҲОН»ДА КЎРИНГ 21—27 ОКТЯБРЬ

Ҳар куни

● 8.25 да **«Соғлом бўлай десангиз»** (шанба ва якшанбадан ташқари, (ЎзТВ I).
● 18.00 да **Янгиликлар** (ЎзТВ I).
● 19.30 да рус тилида **«Ахборот»** программаси (ЎзТВ I).
● 21.00 да ўзбек тилида **«Ахборот»** программаси (ЎзТВ I).
● 6.00 да **«Тонг»** Ахборот-мусиқий кўрсатуви (МТ—Орбита IV).
● 12.30 да **ТСН** (шанба ва якшанбадан ташқари), 15.30 да (ҳар куни МТ—Орбита IV.).
● 21.30 да **Информацион программа.** (ЎзТВ II), МТ—Орбита IV. программаларида).

● 21, душанба

● ЎзТВ I

18.10 Мультфильм. 18.20 «Обуна-92». 18.50 «Тилимиз муаммолари». 19.45 Ўзбекистон Давлат телерадиоси эстрада-симфоник оркестрининг концерти. 20.15 «Ёшлик хандаси». 21.25 Шукрулло. «Жанжал». Олим Хўжаев номидаги Сирдарё вилоят театрининг спектакли. 22.45 «Дадиллик учун юз грамм». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Эртанги кун жадвали». Телефильм. 19.00 «Ассалому алайкум» (такрор.). 20.00 «Лаҳза». Хабарлар. 21.10 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади. 20.25 Телефильм. 20.50 «Миришкорлар». 22.10 «Насриддин Бухорода». Бадиий фильм (рус тилида).

● МТ—«Орбита IV»

15.45 «Бу бўлган, бўлганди». 16.00 «Бўлмадагилар, тингланг». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 17.10 Болалар соати. 18.10 «Ўн бир йил ва бир умр». 18.55 «Ён дафтар». 19.00 ТСН. 19.45 «Бозор. Танлаш даври». 19.45 «Россия камдан кам тушимга киради...». Ҳужжатли фильм премьераси. 20.20 «Иф қалъасининг маҳбуси». 1-фильм. 1-серия. «Аббат Фариа». 22.10 Футбол шарҳи. 22,40 М. Е. Салтиков—Шчедрин. «Соялар». Телеспектакль премьераси. 00.30 ТСН. Халқаро воқеаларга бағишланган сон. 00.45 Муаллифлар ойнаи жаҳони. 02.30 «Иф қалъасининг маҳбуси». 1-фильм. 1-серия.

● 22, сешанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.35 «Излаб топ мени, Лёня». Бадиий фильм. 10.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».

15.55 «Пахтакор» ва СССР терма командалари фахриялари ўртасида футбол ўйини. 17.45 Мультфильмлар. 18.10 Мультфильм. 18.20 «Кичкинтой» устахонасида». 18.50 «Жамоат ташкилотларида». 19.20 «Шеърият дафтаридан». Ҳалима Аҳмедова. 19.50 «Хива». «Ўзбектелефильм» премьераси. 20.00 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт. 21.25 «Спортлото». 21.30 «Санъат усталари». Қувондиқ Искандаров. 22.30 «Мустақил Ўзбекистон». Видеофильм.

● ЎзТВ II

10.30 Информатика. 11.00 «Табиат қўйнидаги рақс». Телефильм. 11.30 «Оила». (такрор.).

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Мусиқий меҳмонхона» 19.00 Спорт кўрсатувлари. 20.00 «Пульс». Хабарлар. 20.10 «Серафима ороли». Телевизион бадиий фильм. 22.10 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.

● МТ—«Орбита IV»

9.35 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. 1-фильм. 1-серия. 10.40 Болалар соати (француз тили билан). 11.40 Цирк майдонида. 12.45 Биржа янгиликлари. 13.00 «Бир-бирига ўхшаш дунёлар».

14.45 «Телемикст». 15.45 «Масловкадаги уй». Телефильм. 16.15 «Бўлмадагилар тингланг». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 17.20 «Чемпионлар билан биргаликда». 17.35 «Болалар мусиқий клуби». 18.20 Мультфильм. 18.40 Биржа янгиликлари. 19.00 ТСН. 19.15 «Ён дафтар». 19.20 «Қизиқувчилар олами». 19.35 «Босқичлар». 20.20 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. 1-фильм. 2-серия — «Граф Монте Кристо». 22.10 «Санъат усталари. СССР халқ артисти Ю. Яковлев. 23.30 Парламент кундалиги. 23.45 Белоруссия Давлат телерадиоси академик хорининг чиқиши. 00.30 ТСН. 00.45 «Сўз» ижодий бирлашмаси таништиради: «Китобхона». 01.40 Епископ Василий Родянко. билан суҳбатлар. 02.10 Атлетизм. СССР чемпионати. 02.55 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. 1-фильм. 2-серия.

● 23, чоршанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.35 «Анъана ва замон». 9.15 «Жаҳон кубоги-91». Ногиронлар ўртасида футбол бўйича халқаро мусобақалар. 9.45 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.

18.10 Мультфильм. 18.30 «Шоирлар — болаларга». 19.00 «Чорвадор». 19.45 Телетомошабинлар ҳузурида». Сиёсий шарҳловчилар билан учрашув. 20.30 Қиличбек Тожиев куйлайди. 21.25 Ўзбекистон халқ шоири Миртемир таваллудининг 80 йиллигига бағишланган адабий кеча. 22.55 «Меҳрибонлик». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами. 19.25 «Болтиқ камалаги». Фильм-концерт. 20.00 «Пульс». Хабарлар. 20.10 «Ишбилармонлар учрашуви». 20.30 «Ҳар қандай кучни енгиб». Телефильм. 20.50 «Олисдаги шуъла». 22.10 «Олқишлар». 22.40 «Кинонигоҳ».

● МТ—«Орбита IV»

9.35 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. 1-фильм. 2-серия. 10.40 «Болалар мусиқий клуби». 11.25 «Сўз» ижодий бирлашмаси таништиради: «Китобхона». 12.45 В. А. Моцарт. До мажор концерти. 13.20 Мультфильм.

15.40 «Менинг азиз кабутарларим». Телефильм. 16.00 «Синган трест». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

17.05 Болалар соати (инглиз тили дарси билан). 18.05 «Планета». 18.50 «Биржа учувчиси». 19.00 ТСН. 19.15 «БМТ яхши келажак учун». 19.55 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. — «Қайта яратгайман». 22.10 Катталар учун мультфильмлар. 22.30 Спорт кўрсатуви. 00.30 ТСН. 00.45 Парламент кундалиги. 01.00 «Мусиқий хазина». 01.30 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. 2-фильм.

● 24, пайшанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.35 «Фарғонанинг мовий ҳалқаси». Телефильм. 8.45 «Дўстлик» студияси кўрсатади. «Ягона оилада». 9.45 «Жасоратли кишилар».

18.10 Мультфильм. 18.15 «Алифбо сабоқлари». II босқич. 18.50 «Ёзувчи ва замон». Ўзбекистон ёзувчиларининг X қурултойи якунлари ҳақида 19.50 «Айтолмаган сўзим қолди». Рустам қори қўшиқлари. 21.25 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади. 21.40 «Шийпондаги учрашувлар» 22.40 «Келин». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Ўзбекистон халқлари тарихи. 11.00 «Занг». Телефильм. 11.30 Мактабгача тарбия масалалари.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Кинокўзгудаги ҳаёт». 19.30 «Шифокорлар билан очиқ мулоқот». 20.30 Телефильм. 21.00 «Дастлабки қадамлар». Сиёсий мавзуларда суҳбат. 22.10 «Бу оқшомда» кўрсатуви.

● МТ—«Орбита IV»

9.35 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. 2-фильм 11.10 Мультфильмлар. 11.40 Футбол. УЕФА кубоги. 1/16 финал. Танаффус пайтида (12.30) — ТСН. 13.35 ИИВ маълумотларига кўра..

14.45 «Телемикст». 15.45 «Ғолиблар». 16.45 «Синган трест». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 17.55 Мультфильм. 18.05 «Бевосита мулоқот». 18.55 «Ён дафтар». 19.00 ТСН. 19.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар» 19.50 Футбол. УЕФА кубоги. 1/16 финал. 22.10 ИИВ маълумотларига кўра. .. 22.25 «Эски танишларнинг оилавий хроникаси». Телефильм премьераси. «Артём». 1 ва 2-сериялар. Танаффус пайтида — Парламент кундалиги. 00.20 ТСН. 00.30 «Мусиқий башорат». 01.05 Епископ Василий Родзянко билан суҳбатлар. 01.25 Й. Гайдн. Ре минор мессаси.

● 25, жума

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.35 «Мутлоқ устунлик билан». Бадиий фильм. 9.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».

18.10 Мультфильм. 18.20 «Қиш эшик қоқмоқда». 18.50 «Фан» телеойномаси. 19.45 «Ёшлик» жаридаси саҳифаларида. 20.15 Наргиза Олимова рақсга тушади. 21.25 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт. 22.25 «Ўзи». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

10.30 Ботаника. 11.00 «Ҳайвонот оламида». Кинопрограмма.

18.35 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

● МТ—«Орбита IV»

9.35 «Инновация». 9.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 10.30 Болалар соати (инглиз тили дарси билан). 11.30 Мультфильм. 11.40 «Эски танишларнинг оилавий хроникаси». Телефильм. «Артём». 1 ва 2-сериялар. Танаффус пайтида (12.30) — ТСН.

15.45 «Ҳозирча биз билансиз». 16.00 «Синган трест». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 18.05 Биржа янгиликлари. 18.35 «Шерик».- 19.05 ТСН. 19.15 «Инсон ва қонун». 20.00 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони». 22.10 Футбол шарҳи. 22.40 «ВИД» таништиради. 01.55 ТСН, 02.10 Парламент кундалиги. 02.25 «Поэзия». С. Есенинга бағишланади. 03.25 Сизни Карл Мойк таклиф этади.

● 26, шанба

8.00 «Ассалому алайкум». (такрор.).

9.00 «Серёжа». Бадиий фильм. 10.15 Спорт кўрсатувлари. 11.55 «Оналар мактаби». 12.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Дугоналар». 13.20 «Экология» Тележарида. 14.00 «Театр ва замон». «Наврўз» театр-студияси — меҳмонимиз. 14.40 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Чархпалак» ёки «Бахтингдан кўр». 7-кўрсатув (такрор). 15.50 «Тошкент термослари».

18.00 «Ғилон». Телефильм. 18.10 «Мультипанорама». 19.00 «Ўзбек тилини ўрганамиз». 19.50 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 20.00 «Муҳаббат навоси». Э. Воҳидов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 21.00 «Ҳафтанома». 22.00 «Кино, кино, кино...». Кинокўрсатув.

● ЎзТВ II

11.05 АШХОБОД КЎРСАТАДИ.

● МТ—«Орбита IV»

7.00 Ритмик гимнастика. 7.35 Мультфильм. 8.00 Дўстлик концерти. 8.30 Ритмик гимнастика. 9.00 ТСН. 9.15 «Здоровье». 9.45 «Ҳайвонот оламида». 10.30 «Бурда моден» таклиф этади... 11.00 Тонгги дам олиш кўрсатуви. 11.30 «Қизиқувчилар олами». 11.45 «Қўшиқ ҳақида хотира». 12.20 Экологик шарҳ. 12.35 Мультфильм. 12.40 Режиссёр А. Белинский фильмлари. «Бальзаминовнинг уйланиши». 14.00 Иқтисодий агентлик. 15.00 «Ўз-ўзингга мадад бер». 15.50 Эртаклар ва саргузаштлар оламида. «Зое кетган вақт ҳақида эртак». 17.20 «Одамлар ва тарих». Юқори синф ўқувчилари учун кўрсатув. 18.20 «Ажойиб шаҳар Москов». Олти серияли телефильм. 1-серия. 19.05 Миллий баскетбол уюшмаси профессионаллари ўртасида баскетбол бўйича АҚШ чемпионати. Финал. «Чикаго буллз» — «Лос-Анджелес лейкерс». 20.05 Кўп серияли мультфильм. премьераси. 20.30 «Мусиқа ва мода» 23.10 «Эдди Холмнинг иккинчи умри». Телевизион бадиий фильм премьераси. 23.40 Парламент кундалиги. 23.55 «Бир боқишда...». Биринчи кун. 00.35 «Бир бенефис тарихи». Барри Алибасовнинг «На-На» томошаси. 01.50 «Чашма». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

● 27, якшанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ҳафтанома» (такрор.). 9.00 «Париларнинг кузги совғаси». Бадиий фильм. 10.15 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Болалар» видеоканали. 12.45 Араб тили. 13.15 Автомобиль транспорти ходимлари кунига бағишланган кўрсатув. 13.50 Инглиз тили. 14.20 «Жаҳон кубоги-91». Ногиронлар ўртасида футбол бўйича халқаро мусобақалар. 15.05 «Қизиқарли учрашувлар». Шохбоз Низомиддинов оиласи. 15.40 «Дадил қадам».

18.00 Болалар учун «Кичкинтой». 18.30 «Халқаро ҳаёт». 19.00 «Сиҳат саломатлик». 19.50 «Билдирсой». Телефильм. 20.00 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт. 21.25 «Якшанба оқшомида». 22.25 Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотининг совриндори Абдулҳамид Чўлпон.

● ЎзТВ II

8.00 ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ.

● МТ—«Орбита IV»

8.30 Ритмик гимнастика. 9.00 «Спортлото» тиражи. 9.40 «Сиз яратган боғ». 9.55 «Эрта саҳарлаб». 10.40 «Ватан хизматида». 11.40 «Тонг юлдузи». 12.40 «Саёҳатчилар клуби». 13.40 «Қишлоқ янгиликлари». 14.40 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Ўргимчак ва фил» (Кот-дъивуар). 14.45 «Янги номлар». Ёш ижрочилар. 15.20 Мультфильм. 15.30 Янги авлод танлайди. «Юниор-банк». 16.40 «Халқаро панорама». 17.25 «Уолт Дисней таништиради...». 18.15 «Артист шарафида». «Театр плюс ТВ» кўрсатувининг А. Кайкин таваллудининг 80 йиллигига бағишланган махсус сони. 20.20 «Номзод». Телевизион бадиий фильм премьераси. 22.10 Телевизион спорт оқшоми. 23.10 Футбол. СССР чемпионати. «Спартак» (Москва) — «Торпедо». Танаффус пайтида — Таэквандо. Самсунг кубоги. 01.05 «Бир боқишда...» Иккинчи кун. 01.40 «Санамлар». Саша Холиқов ва «Маленький принц» гуруҳи. 02.10 «Астра» таништиради: «Уларнинг тўйлари бўлганди».

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ МУҲАНДИСЛАРИ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ

1991—1992 ўқув йили учун

КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига СССР Қуролли Кучлари сафларидан заҳирага бўшатилганлар, биргина хўжаликдан камида икки йил меҳнат стажига эга бўлган илғор жамоа хўжалиги аъзолари, ишчилар хўжаликлар йўлланмаси билан қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар ректор номига ариза, иш жойидан йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), 8 дона фотосурат (3х4 см), тиббий маълумотнома (086/У шаклида), меҳнат дафтарчасидан кўчирма тақдим этадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар билан математика ва физикадан ўрта мактаб дастури бўйича суҳбат ўтказилади.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Ҳужжатлар 10 ноябргача қабул қилинади. Суҳбатлар 15 ноябрдан 25 ноябргача ўтказилади.

Тингловчилар сафига қабул қилиш 25 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

Машғулотлар — 1 декабрдан бошланади.

Кундузги тайёрлов бўлими битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган тингловчилар олий билимгоҳнинг кундузги бўлими 1 курсига умумий танлов орқали қабул қилинадилар.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент шаҳри, Қори-Ниёзов кўчаси, 39-уй. Телефон: 35-75-21.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИРЙЎЛ ТРАНСПОРТИ МУҲАНДИСЛАРИ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИНИНГ

ТАЙЁРЛОВ ФАКУЛЬТЕТИ

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— тингловчилар кечки ва сиртқи шаклда ўқитиладиган тайёрлов бўлимига 10 ой муддат билан ва кундузги шаклда ўқитиладиган тайёрлов бўлимига 8 ой муддат билан қабул қилинади.

Кечки, сиртқи ва кундузги ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: ариза, аттестат (диплом), йўлланма, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 086/У шаклидаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. ҳажмдаги 8 та фотосурат.

ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

Олий билимгоҳ манзили: 700045, Тошкент шаҳри, Одилхўжаев кўчаси, 1-уй, Тошкент темирйўл транспорти муҳандислари олий билимгоҳи, 380-хона.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 91-61-22, 99-04-70. Темирйўл телефони 34-01.

КОРЧАЛОНЛАР ДОИРАСИНИНГ ВАКИЛЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ЧОРИ КО., ЛТД» ЯПОН ФИРМАСИ
ЎЗБЕКИСТОН САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИ
«ЎЗБЕКЛЕГПРОМ» ДАВЛАТ АССОЦИАЦИЯСИ

СИЗЛАРНИ

1991 йил 22—25 октябрда
«Тошкент—91, Машиналар ва ускуналар»

КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Кўргазма экспонатлари ичида: автомобиллар, геология-қидирув ускуналари, қурилиш машиналари, саноат ва маиший тикув машиналари, бичиш жиҳозлари, алоқа аппаратлари, аудио-видео техника, ташкилий техника, соатлар, мусиқа асбоблари бор.

Кўргазманинг иш вақти — соат 10 дан 18.00 гача.
Кўргазмага фақат таклифномалар билан кирилади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 107-уй, Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси, «Ўзбекистоннинг экспорт имкониятлари» павильони.

39-11-87, 39-11-80, 39-11-17 телефонлари бўйича Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ва «Чори» фирмасининг Тошкентдаги ваколатхонасига — 41-41-77, 41-83-73 телефонлари орқали қўнғироқ қилиб, ўзингизни қизиқтирган ҳар қандай ахборотни олишингиз мумкин.

КЎРГАЗМАМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Ўзбекистон Фанлар академиясининг
АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ШАРҚШУНОСЛИК ИЛМГОҲИ
тарихнавислик, манбашунослик ва тарихий тадқиқотлар методлари мутахассислиги бўйича
илмий ходим лавозимига
ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Танлов муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Манзилимиз: 700170, Тошкент шаҳри, М. Горький шоҳкўчаси, 81-уй. Ўзбекистон Фанлар Академиясининг Шарқшунослик илмгоҳи

Телефон: 62-42-56.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ ДОРИЛФУНУНИ
математика бўйича пуллик
СИРТҚИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА
ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 6 ой.

Ўқишга кириш учун керакли ҳужжатлар рўйхати: иш (ёки ўқиш) жойидан маълумотнома, пул тўланганлиги ҳақида квитанция.

Ўқиш учун 50 сўм пул тўланади. Пулни касса орқали Тошкент шаҳар уй-жой ижтимоий банкининг оператив бошқармасидаги 100141561-ҳисоб рақамига **ўтказилади.**

Ҳужжатларни ушбу манзилга юборинг: Тошкент шаҳри, 700063, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 49-уй. Олийгоҳга тайёрлаш факультети.

Ўзбекистон Республикаси Қурилиш материаллари саноати вазирлигининг
«НУРОТАМАРМАР»
корхонасида
давлат корхоналари ва аҳолига сотиш учун
МАРМАР УШОҒИ МАВЖУД

Мурожаат қилиш учун манзилгоҳимиз: 704000, Самарқанд вилояти, Нурота ноҳияси, Карьерная кўчаси, 1-уй.

●

Иккинчи Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳига қарашли ПВ—856250 ва ФВ—951509 рақамли дипломларнинг йўқолган

ТОЗА БЛАНКАЛАРИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети ректорати ва касаба уюшмаси иқтисод фанлари доктори, «Халқ хўжалиги тарихи» кафедрасининг профессори С. Ғуломовга рафиқаси

Мунаввархон ҒАНИХОН ҚИЗИнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент меъморчилик-қурилиш олийгоҳи ректорати, саноат ва фуқаро қурилиши куллиёти жамоаси талаба

Зарипбой Шомуратович ЗАРИПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг ота-онаси ва оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Я. ТУХТАЕВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб), М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, 32-53-20; партия турмуши, советлар ҳаёти, назария ва мафкура — 33-34-69, 33-38-95, 32-53-97, 32-57-19, 32-54-18; саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; деҳқончилик саноати — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-15, 32-53-70; иқтисодиёт ва ҳаёт — 33-12-16, 32-57-20; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт, санъат, тил ва публицистика — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-35, 32-55-16; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 33-14-24, 32-55-17; аҳлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар — 32-54-27; безатиш — 32-57-22.

УЗ МУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

МУАССИС: «ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ ЖАМОАСИ

Нашр кўрсаткичи 64583.
Буюртма № 6121.
Босишга топшириш вақти — 21.00.
Босишга топширилди—20.00

№ 204.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000 Тошкент ГСП. Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ●

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12